Ἔτος Β'. ΑΠΡΙΛΙΟΣ — ΜΑΪΟΣ 1971 Φύλλον 10ον

ΣΚΕΨΕΙΣ...

... ΓΙΑ ΤΗ ΧΑΡΑΔΡΑ ΤΟΥ ΑΝΑΚΩΛΟΥ

Ἄς ἀκολουθήσουμε τούς δύσμοιρους Ἀχαιούς, ἄς ρίξουμε μιά τελευταία ματιά μαζί τους, πάνω ἀπ' τ' ἀγνάντιο, στήν πόλι τους, τήν Φάριδα, πού κείγεται, καί ἄς περπατήσουμε πίσω τους, μέσα στή θουερή χαράδρα, κάτω ἀπ' τούς βράχους πού κρέμονται πάνω μας, στό στενό δρόμο πού αὐτοί χάραξαν, δίπλα στό αὐλάκι —ἐμεῖς τόπαμε «διαβολαύλακο» γεμᾶτοι δέος—πού ἔξυσαν στήν πέτρα γιά νά φέρουν τό νερό τῆς χαράδρας στήν ἄνυδρη πεδιάδα· ἄς τούς ἀκολουθήσουμε στήν ἀπελπισμένη προσπάθειά τους νά ξεφύγουν ἀπό τούς νικητές, κατακτητές Δωριεῖς.

Ἄς μείνουμε λίγο καί μ' αὐτούς· ἄς ἀκούσουμε τά σφυριά τους νά σμιλεύσουν τίς πέτρες, πού σοφά δαλμένες θά ζέψουν τά πλευρά τῆς χαράδρας ἀκριβῶς στήν ἀρχή της, στεφανώνοντας τά βασικά νερά τῆς Ρασίνας· ἄς χαζέψουμε στή μεγάλη «Βασιλική ὁδό» πού περνάει πάνω ἀπ' αὐτό τό γεφῦρι—τήν Πετροκαμάρα πού τόσο θαυμάζουμε—· βιαστικοί Καρδαμυλιῶτες ἔμποροι, σιδερόφρακτοι σοβαροί Σπαρτιᾶτες, ἀργόσυρτα κάρρα μέ μισοτελειωμένα μαρμάρινα ἀγάλματα ἀπό τήν «Γυναῖκα» γιά τούς βωμούς τῆς Σπάρτης.

Ἄς ξανατραβήξουμε ὅμως βιαστικοί γιά πάνω, βαθιά στήν χαράδρα· γρήγορα θά μᾶς φθάσουν τά πρῶτα Βυζαντινά λά ὄαρα· νᾶτα μᾶς προσπερνοῦν· μέ γοργό καλπασμό βυζαντινοί καβαλλάρηδες, γνωστά ὀνόματα καί ἄγνωστο, ἀνώνυμο πλῆθος, μέ τούς παπάδες τους, τά σκεύη καί τίς εἰκόνες τῆς θρησκείας τους, ζητοῦν κα ταφύγιο, ἐλεύθερο ἀέρα, ἀμόλευτο ἀπό Τούρκικο χνῶτο.

Ἀλλά θά τούς ξανασυναντήσουμε· εἶναι καιρός πιά· τώρα ὅλοι γυρίζουν· τώρα δέν εἶναι μόνον οἱ βράχοι καί οἱ κορυφές δικές τους· οἱ ἐστίες τους θ' ἀνάψουν κον τά σ' ἐκεῖνες τίς σβηστές γιά πάντα τῆς Φάριδος, θά χτίσουν καί θά ζήσουν ἐκεῖ ἀκριβῶς ποῦ τελειώνει ἡ χαράδρα ποῦ θά τούς θυμίζη τό ἔρημο πιά, ἐρειπωμένο τους παλιό κατάφυγιο, τήν Κουμουστά.

Ἄς γυρίσουμε κι ἐμεῖς· μέσα ἀπ' τήν ἴδια ἐκείνη χαράδρα· κάτω ἀπό τούς ἴδιους θεόρατους βράχους, τούς λαξεμένους λίς ἀπό ἄγρια ἔμπνευση, τούς χρωματισμένους ἀπό βαθιά γκρίζους ὡς ἀνοιχτά κοκκινωπούς, πιτσιλισμένους ἀπό γαλάζι-

http://micro-kosmos.uoa.gr (-> η Φάρις)

ες, πράσινες καὶ λευκὲς ἀνταύγειες, τούς στεφανωμένους ἀπὸ μιὰ ἄγρια κατκπράσινη βλάστηση, σκαμμένους βαθιὰ ἐδῶ κι ἐκεῖ, μὲ σπηλιὲς καὶ διαμπερῆ ἀνοίγματα νὰ χάσκουν ὡς ἐπάνω ψηλὰ· ἄς περπατήσουμε κάτω ἀπὸ τά ἴδια βαθύσκιωτα πλατάνια, ἄς ξεδιψάσουμε ἀπὸ τίς ἴδιες παναρχαιες πηγὲς, ἄς ἀφήσουμε τὶς αἰσθήσεις μας ἐλεύθερες—ὅπως ἀφήσαμε καὶ τὴν φαντασία μας—νὰ χαροῦν τὸ μουρμούρισμα καὶ τὸ παιχνίδισμα τῶν ἴδιων ἐκείνων νερῶν πού αἰῶνες τώρα, κατεβάζει ἀπὸ τὸν Ταΰγετο τὸ ποτάμι, καὶ ἄς παρακολουθήσουμε τό κατέβασμά τους μὲ τὰ ἄπειρα πηδήματα, τὶς ἀμέτρητες στροφὲς τό ἀτέλειωτο σκάψιμο τοῦ βράχου, τό πέρασμά τους κάτω ἀπὸ αὐτούς ἐδῶ κι ἐκεῖ. Πόση μεγαλοπρέπεια, πόση ὀμορφιά· πόσο χαμένος αὐτὸς πού ποτὲ δέν πῆγε στό «Ἀνάκωλο» . . .

Ἀπὸ παλιὰ μᾶς ἀπασχόλησε τὸ πρόβλημα τῆς δημιουργίας του· πρίν ἀπὸ μερικὰ χρόνια εἴχαμε γράψει, ἔτσι ἀκριβῶς, μερικές σκέψεις μας:

«Ἡ κατ' ἐξοχὴν ἐπιβλητικὴ εἰς ἐμφάνισιν, ἄν μὴ δέος, ζωηράν καί ἄσβεστον ἐντύπωσιν προξενοῦσα ἅμα καὶ θαυμασμόν, διὰ τὸ ἄμετρον κάλλος, πλησιέστατα τοῦ Ξηροκαμπίου κειμένη, χαράδρα, δέν εἶνα ἀμέτοχος καί ἐπιστημονικοῦ ἐνδιαφέροντος, γεωλογικοῦ ἀκριβέστερον.

Ἐξ ἀρχῆς δύο περιπτώσεις ἀντιμετωπίζονται ὡς πιθαναί, ὅσον ἀφορᾶ εἰς τὸν τρόπον δημιουργίας της· αὐτή τῆς διαρρήξεως καὶ ἐκείνη τῆς διαβρώσεως. Ἀνήκουσα ἡ ὅλη περιοχή εἰς τὸν μεγάλον γεωγραφικὸν χῶρον τῆς Αἰγηίδος καὶ ἐπικαθημένη ἐπί τῆς κρυσταλλοπαγοῦς μάζης τῆς Κεντρ. Πελοποννήσου, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ τό ὑπόδραθον τῆς Ζήρειας, τοῦ Ταυγέτου, τοῦ Πάρνωνος καὶ τῆς δυτικῆς ἄκρας τῆς Κρήτης, ἔλαβεν τήν σημερινήν της μορφήν ἐκ τῆς μακρᾶς σειρᾶς τῶν συνιζήσεων, αἱ ὁποῖαι ἐκυριάρχησαν εἰς τὸν Ἑλλαδικὸν χῶρον κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς τεταρτογενοῦς περιόδου.

Πρώτη, γενικὴ θεώρησις τοῦ συγκεκριμένου χώρου καὶ τῶν χαρακτηριστικῶν του μᾶς ὁδηγεῖ εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς ὑπάρξεως ρήγματος, μέσω τοῦ ὁποίου εὗρον διέξοδον τὰ ἐκ τῶν ὀρεινῶν κατερχόμενα ὕδατα, ρέοντα εἰς τό βαθύτατον σημεῖον τούτου καὶ δίδοντα μετὰ τῆς ἀναπτυχθείσης βλαστήσεως εὔχαριν τόνον εἰς τὴν οὕτω δημιουργηθεῖσαν χαράδραν· αἱ ὑψηλαί, κατακόρυφοι κατὰ τὸ μεγαλύτερον μῆκος, βραχώδεις ὄχθαι, ἱστάμεναι ἀντιμέτωποι καὶ σταθερῶς πλησίον ἀλλήλων ἡ ὁμοιότης καὶ ἀντιστοιχία τῶν πετρωμάτων ἔνθεν καί ἔνθεν, ὅλα ταῦτα μαρτυροῦν δρᾶσιν ὀρογενετικῶν κινήσεων ἤ τεκτονικὸν θυμόν.

Μία πλέον προσεκτικὴ ὅμως παρατήρησις ἀποφέρει ἕν νέον, σπουδαιότατον στοιχεῖον· τὴν ὕπαρξιν καὶ ἐπί τῶν πλέον ὑψηλῶν σημείων τῶν βραχωδῶν ὀχθῶν ἀψευδῶν μαρτυριῶν τῆς διελεύσεως τοῦ ποταμίου ὕδατος ἐκεῖθεν καὶ ροῆς τούτοι εἰς ἐπί μᾶλλον καὶ μᾶλλον ταπεινουμένας διαδοχικὰς στάθμας, ἕως τῆς σημερινῆς. Αἱ εἰς πλεῖστα σημεῖα—ὡς εἰς τὸ σχεδιασθὲν δυτικὸν ἄκρον - τῆς χαράδρας παρατηρούμεναι κυλώσεις εἰς τὸν συμπαγῆ βράχον, δίκην σπηλαίων, συνοδευόμεναι ὑπὸ ἐπιμελοῦς λειάνσεως τόσον τοῦ ἐσωτερικοῦ των ὅσον καὶ αὐτοῦ τούτου τοῦ βράχου, ὡς καί ἀπαντώμεναι, τεράστιαι συχνάκις, ὁπαὶ εἰς τοῦτον, προδίδουν τήν προέλευσίν των, ὁμοιάζουσαι ἀπολύτως πρὸς ἀναλόγους κυλώσεις καὶ ὑπὰς τῆς σημερινῆς κοίτης τοῦ ποταμοῦ καὶ δίς εἰς σημεῖα στροφῆς τοῦ ὕδατος· ἐπί πλέον αἱ θέσεις τούτων, ἀπὸ τοῦ ἀνωτάτου ἕως τοῦ κατωτάτου σημείου τῶν ὀχθῶν, ἡ διὰ ταξίς των, ὡς πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῆς ροῆς τῶν ὑδάτων, καὶ τὸ σχῆμα των, μαρτυροῦν τὴν συνεχῆ καθοδικὴν πορείαν τῆς στάθμης τοῦ ποταμοῦ καὶ τὴν ὑπὸ τῶν ὑδάτων του, ἀποκλειστικῶς, διάνοιξιν τῆς χαράδρας, ἡ ὁποία πλέον κατατάσσεται εἰς ἐκείνας τοῦ τύπου **CANYON**. Οὕτω, μή ἀποκλειομένη ὑπὸ τῶν προηγουμένως ἀναφερθέντων στοιχείων ἀλλὰ μᾶλλον ἐνισχυομένη—ὑπὸ τὸ φῶς τῶν νεωτέρων—ὑπὸ τούτων, ἡ περίπτωσις τῆς διαβρώσεως, ὡς βασικῆς αἰτίας δημιουργίας τῆς χαράδρας, προβάλλεται, ἄν μὴ ὡς βεβαία ὡς πιθανωτέρα.

Ἐξ ἄλλου ἡ σύστασις τῶν πετρωμάτων τῆς ὅλης περιοχῆς εἶναι μᾶλλον ἡ εὐνοϊκή διὰ τὴν ὑποβοήθησιν τῆς διαβρωτικῆς δράσεως τῶν ὑδάτων. Συνιστάμενα ὡς καὶ ὁλόκληρος ἡ ὀρεινὴ ζώνη τῆς

* (βλ. φωτογραφία στο εξώφυλλο του τεύχους 34 του περιοδικού «η Φάρις», με τα σπηλαιώδη ανάγλυφα σε διαδοχικά επίπεδα στο βράχο της χαράδρας, καθώς και «Περί των υδάτων της Φάριδος -μετεωρικών, επιγείων, υπογείων - στην αρχαιότητα, σήμερα και στο μέλλον (;)», στο τεύχος 31)

http://micro-kosmos.uoa.gr (=> η Φάρις)

Κοινωνικά Ξηροκαμπίου

Γεννήσεις

Ἡ κ. Μανδραπήλια Χρυσάνθη τοῦ Ἠλία ἔτεκεν θῆλυ

Ἀργυροπούλου Ντῖνα τοῦ Σταύρου θῆλυ

Κατσουλάκου Μποῦλα τοῦ Θεοδ. ἀγόρι

Μιχαλάκου Μαρία τοῦ Γεωργίου ἀγόρι

Παδάκου Ματοῦλα τοῦ Παναγιώτου θῆλυ

— Ἱππιώτου Παρὴ τοῦ Μηχαὴλ ἀγόρι

— Ἀρνιώτου Τοῦλα τοῦ Χρήστου θῆλυ

— Ζαγοριανάκου Φωτεινὴ θῆλυ

Ἀρραβῶνες

Ἡ δὶς Κικὴ Σ. Παπαδάκου καὶ ὁ κ. Μπάμπης Κομητόπουλος

Ὁ κ. Ἀντώνιος Κουμουστιώτης καὶ ἡ δὶς Βενετία Δημάκη.

Ὁ κ. Δ. Μανιάτης καὶ ἡ δὶς Π. Ἀρμπούζη.

Ἡ ἐφημερὶς μας εὔχεται ταχεῖαν τὴν στέψιν

Γάμοι

Ἡ κ. Νίκη Κουμουστιώτου διδασκάλισσα μετὰ τοῦ διδασκάλου Χρήστου Σωτηροπούλου

Ὁ προϊστάμενος ταχυδρομείου Δημ. Μπάζος μετὰ τῆς ὑπαλλήλου τοῦ Ο.Τ.Ε. Μαρίας Λαγγαδιώτου.

Ἡ κ. Βοῦλα Καλλιανιώτου καὶ ὁ κ. Κωνσταντῖνος Ξαξήρης

Ἡ ἐφημερὶς εὔχεται κάθε εὐτυχίαν.

Θάνατοι

Ἀπέθανεν ὁ Κωνσταντῖνος Λαμπρόπουλος. Συλλυπούμεθα τοὺς οἰκείους του.

Στέλλα Ἀναστ. Καπετανάκου

Κ. Πελοποννήσου, σχεδὸν ἀποκλειστικῶς ὑπὸ ἀσβεστολίθων, σχιστολίθων καὶ φλύσχου, κατ' ἐξοχὴν μὴ ἀνθεκτικῶν εἰς τὴν διάβρωσιν, ἐπέτρεψαν εἰς μᾶλλον ὁρμητικῶς κατερχόμενα ἐκ τῶν ὀρεινῶν ὕδατα τὴν χάραξιν μακρᾶς καὶ βαθείας φάραγγος ἐκκινούσης σχεδὸν ἐκ τοῦ κυρίως ὀρεινοῦ ὄγκου τοῦ Ταϋγέτου, ἀνθιστάμενα αἰσθητῶς μόνον εἰς τὸ ἄκρον ταύτης, ὅπου ἡ προαναφερθεῖσα χαράδρα, καὶ ἔχουν νὰ παρουσιάσουν ἐκτὸς τῶν ἐπιφανειακῶν καὶ ὑπόγεια καρστικὰ φαινόμενα (Ἅλμπανος σπήλαια Ταϋγέτου, καταβόθρα, ὑπαιτία τοῦ «βυθίσματος» πρὸ ἐτῶν τῆς Ρασίνας κλπ). Συγκεκριμένως ἔχομεν: ἠωκαινικὸν φλύσχην ἐπὶ νουμμολιτοφόρων ἀσβεστολίθων καὶ κρητιδικῶν ἀσβεστολίθων τῆς Τριπόλεως (ΚΤ,), κρυσταλλικὸν ἀσβεστίτην (ΚΚ), καὶ κρυσταλλοσχιστώδεις σχιστολίθους (ΚΣ), κατὰ «A. PHILIPPSON: GEOLOGISHE KARTE DES PELOPONNES». Ὅσον ἀφορᾶ τώρα εἰς τὸ εὔλογον ἐρώτημα περὶ τῆς χρονικῆς διαρκείας τῆς διαβρωτικῆς δράσεως, ἀναφέρομεν ἓν χρονικὸν διάστημα τῆς τάξεως τῶν μερικῶν ἑκατομμυρίων ἐτῶν ἀρκετῶν νομίζομεν διὰ τὸ ὅλον ἔργον ἐξ ἄλλου, ἡ ἐκ παρατηρήσεων εἰς τὴν βάσιν τῆς Πετροκαμάρας διαπιστωθεῖσα κάθοδος τῆς κοίτης κατ' ὀλίγα ἑκατοστὰ, εἰς διάστημα 2.500 ἐτῶν περίπου, δίδει ἓν μέτρον συγκρίσεως.

Ἡ Ρασίνα, εἰς τὴν πορείαν της πρὸς τὴν θάλασσαν, μὴ εὑρίσκουσα εὐκολωτέρα διέξοδον ἀνέλαβε τὸ τεράστιον ἔργον τῆς κοπῆς τοῦ βουνοῦ . . Καὶ μᾶς χάρισε τὸ Ἀνάκωλο».

Γεώργιος Θ. Καλκάνης

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

"ΤΟ ΞΗΡΟΚΑΜΠΙ,,

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπὴν Κοινοτικῆς Ἀναπτύξεως Ξηροκαμπίου Λακωνίας

Ὑπεύθυνος διὰ τὴν ἐπιλογὴν τῆς ὕλης

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΤΣΟΥΛΑΚΟΣ

Καθηγητὴς Φιλολογίας

(Ξηροκάμπι Σπάρτης)

Τεχνικὴ ἐπιμέλεια ἐκδόσεως

Ὑπεύθυνος Τυπογραφείου

ΑΝΔΡΕΑΣ ΧΡ. ΧΙΩΤΗΣ

(Σπάρτη, Θερμοπυλῶν 6)

Τιμὴ τεύχους Δρχ. 2.

http://micro-kosmos.uoa.gr (=> η Φάρις)

ΓΙΑ ΤΗ ΚΟΥΜΟΥΣΤΑ

Χτὲς τέλειωσαν τὰ σχολειά. Δώσαμε τὰ τελευταῖα διαγωνίσματα (ἔτσι λέγαμε τότε τοὺς διαγωνισμούς), πετάξαμε τὸ Λουκιανό μὲ τὸ «Ἄρτι μὴν ἐπεπαύμην εἰς τὰ διδασκαλεῖα φοιτῶν» καὶ σήμερα πρωί-πρωί, πρὶν νὰ πάρη ὁ ἥλιος, ξεκινᾶμε γιὰ τὴ Κουμουστά.

Ἀφίνουμε τὸ κάμπο μὲ τὶς ζέστες, τὰ πηγαδίσια νερά, τὰ κουνούπια καὶ τὶς μύγες καὶ πᾶμε γιὰ τὸ καθαρὸ ἀέρα, τὶς δροσιές καὶ τὰ νερὰ τὰ κρῦα.

Στὰ μουλάρια φορτωμένα τὰ πράγματα κι ἐμεῖς μὲ τὰ πόδια. Στὴ δεξαμενὴ βγάζουμε τὰ παπούτσια, γιὰ νὰ περπατᾶμε λεύτερα. Ἀνάκωλο, Σγουρνίτσα, Μπαρμπανίτσα, Πηγαδούλια, Ἅι - Σπυρίδωνας, Γλυστρωπές πέτρες, Σκούντρα. Μοσχοβολάει ὁ ἀέρας ἀπὸ τὴν ἀψιὰ μυρουδιὰ τοῦ φλουσκουνιοῦ καὶ τῆς ρίγανης, τῆς φτέρης καὶ τοῦ καρυδόφυλλου. Μᾶς ἔλεγε ὁ δάσκαλος ὁ Μιχαλάκος πὼς ἡ Σκούντρα μοιάζει μὲ τὰ Τέμπη καὶ δὲν εἶχε ἄδικο. Εἶναι ἀπὸ τὰ πιὸ ὄμορφα μέρη τοῦ τόπου μας. Μετὰ ἀπὸ τὴ Σκούντρα ἡ Πετροκαμάρα. Ὤ! αὐτὴ ἡ Πετροκαμάρα. Ὁ φόβος καὶ ὁ τρόμος τὶς νύχτες. Μᾶς ἔλεγαν οἱ παλιοὶ πὼς ἐδῶ ὁ γερο-Μαντραπήλιας, τοῦ Μητσάκη ὁ πατέρας, ὁ γερο-Πρέζας, ἔβλεπε τὶς νύχτες φαντάσματα. Ἔβλεπε κηδεῖες, παπάδες καὶ ψαλτάδες, θυμιατὸ καὶ ἐξαπτέρυγα κι ὁ πεθαμένος στὴ κάσα, μοιρολόγια καὶ σκουξίματα. Μὰ τώρα εἶναι μέρα. Χαρὰ Θεοῦ. Κοροϊδεύουμε τὰ φαντάσματα καὶ διώχνουμε τοὺς φόβους. Περνᾶμε τὸ γεφύρι κι ἀρχίζουμε τὴν ἀνηφοριά. Μιὰ, δυό, τρεῖς στροφές. Ἐδῶ δὲν ἔχει ἴσκιους, δροσιές, νερά. Ἀρχίζει ἡ ζέστη, ἡ μεγάλη ζέστη. Τὰ μουλάρια ἱδρώνουν, ἀγωνίζονται, πατᾶνε προσεχτικὰ στὸ καλντερίμι, βγάζουν σπίθες τὰ πέταλα. Φτάνουμε στὰ Γράμματα, κοντὰ στὸ Πλατάνι. Ἀπ' ἐδῶ ὡς τὸ Κλησίδι, αὐτὸ δὲ λέγεται ἀνήφορος. Εἶναι ξεθέωμα. Εἶναι τὰ σκαλοπάτια τοῦ Παλαμηδιοῦ καὶ ὅμως δὲν μᾶς κουράζει αὐτὴ ἡ ἀντιφοριά. Πετᾶμε ἀνάλαφρα σὰν τὰ πουλιά, γιατὶ φτάνουμε. Νὰ τὰ πρῶτα σπίτια, ὁ Ἅι-Λιᾶς, οἱ πρῶτοι κῆποι καὶ ἡ πρώτη Κουμουστιώτισσα μᾶς καλωσορίζει. Ἡ γριὰ Νικολίνα ἡ Κονίδαινα μὲ τὸ σκαλιστήρι στὸ χέρι Καθαρίζει τὸ αὐλάκι, γιὰ νὰ περνάη τὸ νερὸ ἀνεμπόδιστα, ποὺ πηγαίνει καὶ ποτίζει τοὺς κήπους της, τὶς πεζοῦλες της. Τὸ κεφάλι της κοντεύει νὰ ἀκουμπήση στὸ χῶμα ἀπὸ τὰ γηρατειὰ κι ὅμως παιδεύεται. Περνᾶμε τώρα καὶ τὴ Λασκαρέικη καμάρα. Στὸ Τοῦρκο βλέπουμε καπνὸ κι ἀκοῦμε κοπάνισμα. Κάποια Κουμουστιώτισσα θὰ πλένη. Ἡ θειά μου ἡ Γιαννοῦ ἢ ἡ γρια-Καρατζιοῦ ἡ ἄλλη νοικοκυρὰ τῆς Κάτω Χώρας.

Καὶ τώρα πλησιάζουμε στὴ βρύση, στὴ βρύση τῆς Κουμουστᾶς. Τί ἤτανε γιὰ μᾶς ἡ βρύση; ὅ,τι ἤτανε γιὰ τοὺς Ἀρχαίους Ἕλληνες τὸ ἱερὸ τῶν Δελφῶν, ὁ ὀμφαλὸς τῆς Γῆς.

Ὁ κόσμος ὁ δικός μας ἁπλωνότανε καὶ τέλειωνε ἐκεῖ ποὺ τέλειωνε τὸ μάτι μας ἀπὸ τὸν Πλάτανο τῆς Κουμουστᾶς. Ὁ Μύτικας, ἡ Γόλα, ὁ Κισσάς, ὁ Παλαιολόγος, τοῦ Γιατράκου ἡ σπηλιά, ἡ Παναΐτσα, τὰ Σκοτάκια, τὰ Λουρία, πιὸ πέρα ὁ Μαργατιάνος καὶ ἡ ἄτυχη Τοραΐλα. Ὁ Ἅι - Στράτηγος μὲ τὸ ἀλῶνι, ἡ Δάφνη, πίσω μας τὰ Μοθαιάνικα καὶ τὸ Σχίσμα, πιὸ πάνω τοῦ Γκιώνη τὸ Τουρλί, τὸ Τηγάνι καὶ ὁ Ἅι Γιώργης. Πιὸ πέρα οὔτε ξέραμε τὶ γίνεται, οὔτε θέλαμε νὰ μάθουμε.

Ἀλλὰ εἶπα πολλὰ καὶ στέγνωσε ἡ γλῶσσα μου. Ἂς πιῶ νεράκι νὰ δροσιστῶ καὶ ἀπὸ τὶς πέντε βρύσες. Τὴ πρώτη τὴ περιφρονούσαμε. Τὸ θεωρούσαμε ντροπὴ νὰ πιοῦμε κι ἀπ' αὐτή

http://micro-kosmos.uoa.gr (=> η Φάρις)

Γ'

'Αντώνιος Δ. Κουμουστιώτης

Τρίτος δήμαρχος Φάριδος ὑπῆρξεν ὁ 'Αντώνιος Κουμουστιώτης, υἱὸς τοῦ Δημ. 'Α. Κουμουστιώτου.

'Ο 'Αντώνιος ἐγεννήθη εἰς Μυστρᾶν, ὅπου εἶχε καταφύγει ἡ μητέρα του διωκομένη ἀπὸ τοὺς Τούρκους. 'Ο ἴδιος δὲ ἔλεγεν ὅτι «γενήθηκε εἰς τόν Μυστρᾶ, κα τοικεῖ δὲ εἰς τό Ξηροκάμπι».

'Εκ τῆς ἐξ 'Ανωγείων, τό γένος Πολυχρονάκου, συζύγου του, ἀπέκτησεν ἕν τέκνον τὸν Δημήτριον, γνωστότερον ὡς «'Ορφανόν». Οὗτος, μεσῆλιξ, τὸ 1942 ἔπεσεν ἀπὸ τό ἄλογόν του καὶ ἐφονεύθη, εἰς τόν δρόμον πρός τὴν Σπάρτην, παρὰ τὴν θέσιν «Στραβογέφυρο». Διετέλεσε δήμαρχος περίπου ἐπὶ 25ετίαν καὶ ἀπέθανε τὸ 1886, ἔτος κατὰ τὸ ὁποῖον καὶ ὁ ἀδελφός του Νικολάκης ἦτο ἀστυνόμος.

Τό 1866 κκτὰ τὴν ἐπανάστασιν τῆς Κρήτης εἶχε καταταγῆ ὡς ἐθελοντής καὶ εἶχε πάει διὰ νὰ πολεμήση μεταξύ τῶν πρώτων.

Ὅτε ἦτο δήμαρχος,διὰ συνεχοῦς ἀγῶνος πρὸς κακούς γείτονας, κατώρθωσε νὰ τοὺς ἐμποδίση νὰ περιλάβουν εἰς τὴν περιουσίαν των μέγα μέρος τῶν 'Αρκασάδων.

'Επίσης ἀναφέρεται καὶ τὸ ἑξῆς χαρακτηριστικόν στιγμιότυπον. 'Ο βασιλεύς Γεώργιος Α' εἰς τὴν βάπτισιν τοῦ τότε διαδόχου Κωνσταντίνου εἶχε καλέσει ὅλους τούς δημάρχους τῆς ἐπικρατείας. 'Εξ αὐτῶν μόνον ὁ 'Αντώνιος Κουμουστιώτης ηὐχήθη, κατὰ τὴν πρόποσιν, ὅπως ὁ Κωνσταντῖνος βασιλεύση καὶ εἰς τὴν Πόλιν. Εὐχαριστηθεὶς δι' αὐτὸ καὶ ἐκτιμήσας καὶ τὰς λοιπὰς ἱκανότητας τοῦ ἀνδρός ὁ βασιλεύς τοῦ ἀπένειμε τὸν Σταυρὸν τοῦ Σωτῆρος.

Γεώργιος Π. Σολωμὸς

νερό. Ἤτανε κάτι σάν ἀναντρεία.

Καὶ θὰ τελειώσω μὲ κάτι στίχους τοῦ Μεσολογγίτη ποιητῆ, τοῦ Μαλακάση, πού θυμήθηκα. Κι αὐτὸς θυμότανε μὲ καημὸ τή νειότη του καὶ τήν τραγουδοῦσε.

Ὦ! πῶς χτυπᾶ καμμιὰ φορὰ
τούτη ἡ καρδιὰ κι ἀναφτερᾶ
καί πῶς ἀνάβουν τὰ αἵματα
Σὰν νᾶμαι κεῖ καὶ τραγουδῶ
μὲ τὴ φλογέρα συνοδειὰ:
«τὸ λένε τὰ ἀηδονάκια στά κλεισορέματα»

Παν. Χ. Τεκόσης

Γλυφαδα 15)5)71.

ΔΩΡΕΑΙ

Πρός τὸν ἀγαθοεργόν Σύλλογον Ξηροκαμπίου προσέφερον δωρεάς διὰ τὴν ἁγιογράφησιν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τῆς 'Αγίας Τριάδος οἱ κάτωθι:

—'Η κ. Δήμητρα Ν. Προκοπίδου δρχ. 2.000 εἰς μνήμην τοῦ συζύγου της.

—'Ο κ. καὶ ἡ κ. Εὐάγ. 'Αθανασάκου δρχ. 1.000 εἰς μνήμην τῆς μητρός των Μαριάνθης, καὶ πατρός των Παν. Τεκόση.

—Αἱ κυρίαι Μαρία 'Ι. Καράμπελα, Κατίνα Δ. Βολτῆ καί Σόνια 'Ηλ. Μούτουλα ἀνὰ 500 δρχ. ἑκάστη, εἰς μνήμην τῶν συζύγων των.

—'Η κ. 'Ελένη Στρατάκου 50 δολλάρια εἰς μνήμην συζύγου, γονέων καί ἀδελφοῦ αὐτῆς.

—'Ο κ. Μπένος 'Ηλ. Λεονταρίτης δρχ 1.500 εἰς μνήμην τῶν γονέων του.

—'Η κ. Γαρυφαλιὰ 'Απ. 'Αποστόλου δρχ. 1.000 εἰς μνήμην τοῦ συζύγου της.

—'Ο κ. Παν. Ρέββας δρχ. 500 εἰς μνήμην τῶν γονέων του.

—'Η οἰκογένεια Δημ. Βολτῆ δραχμάς 2.000 εἰς μνήμην τοῦ προσφιλοῦς των συζύγου καί πατρός, ἐπὶ τῇ συμπληρώσει ἔτους ἀπό τοῦ θανάτου του.

Πρὸς ἄρσιν παρεξηγήσεων γνωρίζομεν ὅτι δημοσιεύονται μόνον αἱ εἰς μνήμην προσφιλῶν νεκρῶν προσφερόμεναι δωρεαί.

http://micro-kosmos.uoa.gr (=> η Φάρις)

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ

Πληροφορούμεθα καὶ εὐχαρίστως ἀνκγγέλλομεν τὴν ἵδρυσιν Συλλόγου εἰς Ἀθήνας, ἔκφρασιν τῆς ἀπὸ μακροῦ ἐκδηλωθείσης διαθέσεως τῶν νέων μας πρὸς σύσφιγξιν τῶν μεταξύ των δεσμῶν—δεσμῶν, τοὺς ὁποίους ἐδημιούργησεν ἡ κοινὴ καταγωγή, ἡ κοινὴ παιδεία καὶ ἡ κοινὴ μεγάλη ἀγάπη πρὸς τὴν γενέτειρα—, πρὸς ἐντονωτέραν ἔκφρασιν τοῦ ἐνδιαφέροντὸς των πρὸς τὸ χωριό των—ἡ ἤδη ὑψηλή πολιτιστικὴ στάθμη καὶ οἱ ἀναμφησβήτητες φυσικές ὀμορφιές τοῦ ὁποίου θά τούς ἀπασχολήσουν πρὸς περαιτέρω ἀνάτασιν καὶ προβολὴν ἀντιστοίχως—καὶ τέλος, πρὸς ἰσχυροποίησιν τῶν δεσμῶν καὶ διεύρυνσιν τῆς ἐπαφῆς των μὲ αὐτό, ἐπαφήν ψυχικὴν καὶ οὐσιαστικὴν, ἐπαφὴν ἐκ τῆς ὁποίας ἀναμένουν στοργήν, ἐπαφὴν μέσῳ τῆς ὁποίας προσδοκοῦν νὰ προσφέρουν σφῖγος καὶ δύναμιν.

Τασσόμενος παραλλήλως πρός τούς ἤδη δρῶντας συλλόγους «Ἁγία Τριάς» καὶ «Μουσικοαθλητικὸς Σύλλογος Ἀπόλλων» θὰ προσπαθήση ὁ νέος σύλλογος νὰ συμπληρώση τὸ ἔργον των, δρῶν εἰς πεδίον καθοριζόμενον ἐκ τῶν ἀνωτέρω καὶ ἀποτελούμενος ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον ἐκ νέων καὶ δὴ ἐκ νέων, οἱ ὁποῖοι ἐπέρασαν ἀπό τά μαθητικὰ θρανία τῶν σχολείων μας, ὡς «Σύλλογος Ἀποφοίτων Σχολείων Φάριδος».

Ὡς πρῶται σκέψεις,ἂν καὶ ἐμβρυώδεις, ἀνεφέρθησαν: ὁμαδικαὶ ἐκδρομαὶ εἰς τὸ Ξηροκάμπι· ὀργάνωσις ὁμιλιῶν εἰς Ἀθήνας καὶ Ξηροκάμπι ὑπὸ μελῶν τοῦ συλλόγου, καθὼς ἐπίσης καὶ ὑπὸ διακεκριμένων ἀνθρώπων τοῦ πνεύματος, κυρίως συμπατριωτῶν, σχετικῶν μὲ τὴν Ἱστορίαν, τὴν Λαογραφίαν,τὴν Τουριστικὴν ἀξιοποίησιν κ.ἄ τῆς ἰδιαιτέρας μας πατρίδος· ὀργάνωσις φωτογραφικῶν, ζωγραφικῶν κ.ἄ. ἐκθέσεων πρὸς προβολὴν τοῦ τόπου μας· ἐνεργὸς συμμετοχὴ καὶ συνεργασία εἰς τὴν ἔκδοσιν τῆς ἐφημερίδος μας «Τὸ Ξηροκάμπι», ὡς καὶ φροντὶς διὰ τὴν ἀποστολὴν ταύτης περιοδικαὶ συναντήσεις καὶ συνδιασκεδάσεις τῶν μελῶν εἰς Ἀθήνας· ὑποστήριξις τῶν ψυχαγωγικῶν καὶ καλλιτεχνικῶν ἐκδηλώσεων εἰς Ξηροκάμπι—θεατρικῶν παραστάσεων, συναυλιῶν κλπ—· ἠθικὴ ἐπιβράβευσις τῶν κατ' ἔτος πρωτευόντων εἰς τὸν πνευματικὸν καὶ ἀθλητικὸν στίβον μαθητῶν· καὶ τέλος, συμπαράστασις καὶ κάθε δυνατὴ βοήθεια πρὸς τούς νέους ἀποφοίτους.—

Ἤδη κατετέθη εἰς Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν τὸ Καταστατικὸν τοῦ Συλλόγου, ἀμέσως δὲ μετά τὴν ἔκγρισίν του θὰ ἀρχίση ἡ ἐγγραφή τῶν μελῶν· ὡς μέλη τῆς μελλούσης προσωρινῆς διοικήσεως ἐπροτάθησαν οἱ ἑξῆς:

Πρόεδρος. Καλκάνης Θ. Γεώργιος (ἐπὶ πτυχίῳ Φυσικὸς)

Ἀντιπρόεδροι: Σολωμός Ἀλ· Εὐστράτιος (διδάκτωρ Φυσικῆς) καὶ Κυριακάκος Σπυρίδων (Σπουδαστὴς)

Γεν. Γραμματεύς: Κομνηνὸς Ἠλ. Παναγιώτης (δικηγόρος)

Ταμίας: Σολωμός Ἠλ. Νικόλαος (Ἠλεκτρονικὸς)

Μέλη: Θεοφιλόπουλος Χαρίλαος (ἰδιωτ. ὑπάλληλος)

Συκιώτης Κυρ. Εὐστράτιος (Τελειόφ. Μαθηματικῆς)

Ἀναπληρωματικὰ Μέλη: Καπετανάκου Ἠλ. Ντιάνα (Ἰατρὸς)

Τάρταρη Θεοδ. Ντιάνα (φοιτήτρια)

Χριστόπουλος Ἠλ. Παναγιώτης (Σχεδιαστής)

Συμπληρωματικῶς ἀναφέρεται ὅτι ὡς ἐπίτιμα μέλη θὰ θεωροῦνται οἱ διατελέσαντες διδάσκαλοι καὶ καθηγηταὶ τῶν σχολείων μας.

Μαρία Θ. Καλκάνη.

http://micro-kosmos.uoa.gr (=> η Φάρις)

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΑ ΧΩΡΙΑ ΜΑΣ

***

Παλαιοπαναγιά

Ἤρχισε ἡ ἐπίστρωσις διὰ τσιμέντου τοῦ ἐντὸς τοῦ χωρίου τμήματος τῆς ὁδοῦ, τῆς ἀγούσης πρὸς καταφύγιον Ταϋγέτου.

Διὰ δωρεᾶς τοῦ ὁμογενοῦς Παν. Χατζάκου ἐγένοντο διάφορα ξωραϊστικὰ ἔργα εἰς τὸν ναὸν τῆς Κοιμήσεως.

Ἐπίσης, τῇ φροντίδι τῶν διδασκάλων κ. Ἰωάν. Νικολοπούλου καὶ τῆς δίδος Μαρίας Νικολακάκου, ἐξωραΐσθη καὶ ἐπλουτίσθη δι' ὀργάνων ἐποπτικῆς διδασκαλίας τὸ Δημοτικὸν Σχολεῖον.

Πολλοὶ τουρίσται διέρχονται διὰ τοῦ χωρίου μας πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ καταφυγίου.

Βασιλική Δογατζῆ

Καμίνια

Ἡ κοινότης μὲ ἐξόρμησιν τῶν κατοίκων της προέβη εἰς τὸν καθαρισμὸν τοῦ ὡραίου ἄλσους τοῦ προφήτου Ἠλία καὶ τῶν ἐντὸς τοῦ χωρίου ὁδῶν.

Ὁ διδάσκαλος κ. Κων. Ἀναστασάκος ἔκαμε ὁμιλίαν μὲ θέμα: 1) Τὸ Βαλτέτσι καὶ ἡ σημασία τῆς νίκης του, καὶ 2) «ἡ θέσις τῶν ἐργαζομένων στὴν κοινωνία». Ἡ κ. Ἰφιγ. Καράμπελλα ἐδώρησε δυὸ ἠλεκτρικὲς σόμπες, ἀνὰ μίαν εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ τὸ σχολεῖον.

Ἀνάργυρος Καραχάλιος

Ἀνώγεια

Ἐπανήρχισαν αἱ ἐργασίαι διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς «Ἁγίας Τριάδος»

Πλησιάζει νὰ τελειώση ἡ διάνοιξις τοῦ δρόμου πρὸς «Καταφυγιώσισσαν».

Ὁ ὁμογενὴς Βασ. Σαχλᾶς, κερδίσας εἰς τὸ ΠΡΟ ΠΟ 8.000 δρχ. τὰς διέθεσεν διὰ τὴν διάνοιξιν τοῦ δρόμου αὐτοῦ.

Ἀπέθανεν εἰς τὰς 18 Μαΐου ἡ Σταυροῦλα Κατσούλη, μητέρα τοῦ Προέδρου τῆς Κοινότητος.

Ἠλίας Δαρβίρης

Ποταμιά

Λίαν προσεχῶς ἀρχίζει ἡ διάνοιξις καὶ ἀσφαλτόστρωσις τοῦ δρόμου ἀπὸ Δάφνης μέχρι τοῦ χωρίου μας. Ἡ δαπάνη ἀνέρχεται εἰς τὸ ποσὸν τῶν 2 ἑκ. δραχμῶν.

Ἐπίσης πρόκειται νὰ ἐπιστρωθῇ διὰ τσιμέντου τὸ τμῆμα τῆς ὁδοῦ ἀπὸ πλατείας μέχρι τῆς ἐκκλησίας.

Τὴν 16ην Μαΐου συνηντήθησαν αἱ ποδοσφαιρικαὶ ὁμάδες «Ἀετὸς» Ποταμιᾶς καὶ «Παλλακωνικὸς» Σπάρτης μὲ ἀποτέλεσμα 2–2.

Ἐτέλεσαν τοὺς γάμους των ἡ δίς Ἀγλαΐα Ἀραχωβίτου μετὰ τοῦ Χαριλάου Νικολοπούλου. Τοὺς εὐχόμεθα βίον εὐτυχῆ.

Ἀντωνία Ρέντζη

Γοράνοι

Ἤρχισε ἡ διαπλάτυνσις τοῦ δρόμου ἀπὸ Γοράνους μέχρι Πολοβίτσης.

Ὁμογενεῖς ἐξ Ἀμερικῆς ἀπέστειλαν 225 δολλάρια, τὰ ὁποῖα θὰ διανεμηθοῦν εἰς τοὺς τρεῖς πρώτους, ποὺ θὰ εἰσαχθοῦν στὸ Γυμνάσιον, μαθητὰς ἐκ Γοράνων ἤτοι: 100 εἰς τὸν πρῶτον, 75 εἰς τὸν δεύτερον καὶ 50 εἰς τὸν τρίτον.

Ὑπὸ τοῦ Ἠλία Δούκα ἐδωρήθη σήμαντρον διὰ τὸν ναὸν τοῦ «Σωτῆρος».

Ὑπὸ τῆς Γεωργίας Ἀργυρακάκη

http://micro-kosmos.uoa.gr (=> η Φάρις)

ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΟΔΩΝ

Κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Ξηροκαμπίου, ἐγκριθείσης ὑπὸ τῆς Νομαρχίας Λακωνίας ἐδόθη σαν ὀνομασίαι εἰς ὡρισμένας κεντρικάς ὁδοὺς καὶ πλατείας τῆς κωμοπόλεώς μας ἤτοι.

1) Ὁδὸς Δημητρίου Σωμῆ. Ὁ Δημήτριος Σωμῆς ἐγεννήθη τὸ 1882 εἰς τὸ Ξηροκάμπι τὸ ἔτος 1900, δηλ. μόλις 18 ἐτῶν, μετηνάστευσεν εἰς Ἀμερικήν ὅ που καὶ ἀπέθανεν τὸ 1957. Εἰς Ἀμερικήν ἐργασθεὶς σκληρῶς ἀπέκτησε χρήματα, μέρος τῶν ὁποιων διέθεσε διά τήν ἀνέγερσιν τοῦ κοινοτικοῦ μας μεγάρου. Εἰς ἀνάμνησιν λοιπὸν καὶ ἔνδειξιν ἀπεριορίστου τιμῆς καὶ εὐγνωμοσύνης ἐδόθη τὸ ὄνομά του εἰς μίαν ἐκ τῶν ὁδῶν τοῦ Ξηροκαμπίου.

2) Ὁδὸς Δημητρίου Σακελλαριάδου.

Ὁ Δημήτριος Σακελλαριάδης γεννηθεὶς τὸ 1901, ἐφοίτησεν εἰς τὴν Στρατιωτικήν ἰατρικήν σχολὴν καὶ ἔφθασε μέχρι τοῦ βαθμοῦτοῦ λοχαγοῦ (ἰατροῦ).

Κατά τὴν κατοχήν, τὸ 1943, ἐφονεύθη ὑπὸ τῶν Κομμουνιστῶν εἰς τήν θέσιν «Ἅγιος Δημήτριος» τοῦ Ταϋγέτου.

Εἰς ἀναγνώρισιν λοιπὸν τῶν εὐεργεσιῶν του εἰς τήν πατρίδα, τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον ἔδωκε τὸ ὄνομά του εἰς τὴν ὁδόν, ἥτις κατευθύνεται πρὸς τὰ Καμίνια.

3) Ὁδὸς Φάριδος.

4) Ὁδὸς 28ης Ὀκτωβρίου.

5) Ὁδὸς 21ης Ἀπριλίου.

6) Πλατεῖα 25ης Μαρτίου.

7) Πλατεῖα Ἠλία Σερμπενιάδη.

Διὰ τὴν ζωὴν τοῦ Ἠλία Σερμπενιάδη δὲν ἔχομεν πληροφορίας. Πάντως πρόκειται περί δωρητοῦ τοῦ μεγίστου μέρους τοῦ οἰκοπέδου, ἐφ' οὗ ἐκτίσθη τὸ κοινοτικὸν μέγαρον. Διά τοῦτο καὶ ἡ περί αὐτὸ πλατεῖα ἔλαβε τὸ ὄνομά του.

Βάσω Ἠλ. Παναγιωτουνάκου

ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΝ

Ἀπόλλων – Παλλακωνικὸς 2-3
Α.Ο. Λεήμονα–Ἀπόλλων 1-0
Ἀπόλλων–Α.Ο. Κροκεῶν 2-3
Ἀπόλλων–Α.Ο.Παλαιοπαναγιᾶς 8 1
Μαθηταί–Ἀπόφοιτοι 7-4
Ἀπόλλων–Α.Ο. Καλογωνιᾶς 6 6
Μαθηταί – Ἐξωσχολικοὶ 5 4

Δημήτριος Π. Κουντούρης

Εὐχαριστήριον

Εὐχαριστοῦμεν θερμῶς διά τήν πολύτιμον συμβολὴν τοὺς: Στεργιανόπουλον Γεώργιον, Λιατσοπούλου Ἀμαλίαν, Χρυσάνθην Μιχαλάκου, Πολυμενάκον Ἀντώνιον, Σακελλαριάδου Παναγιώτην Μαγγιοράκον Ντῖνον Σύλλογον «Ἁγία Τριάς» καὶ τὴν Ἐκκλησίαν μας.

Τὸ Ξηροκάμπι

ἐκτίσθη ἐξωκκλήσιον εἰς τὴν περιοχήν μας.

Ἐπανῆλθεν ἐξ Ἀμερικῆς ὁ Δημ. Ρηγάκος, ὁ ὁποῖος ποικιλοτρόπως ἐξυπηρέτησε τὸ χωριὸ μας, διὰ δωρεῶν.

Τὴν 16ην Μαΐου ἀπέθανεν ὁ Βασίλ. Καλκάνης.

Συλλυπούμεθα τοὺς οἰκείους του.

Εὐσταθία Καλκάνη

http://micro-kosmos.uoa.gr (=> η Φάρις)